Ομιλία Γιάννη Μπουτάρη, Δημάρχου Θεσσαλονίκης

Πανεπιστημιούπολη, ΑΠΘ, Κυριακή 9 Νοεμβρίου 2014

Τελετή αποκαλυπτηρίων του μνημείου ?? ???????? ??? ??????? ???????? ???????????? ????????????

"Σήμερα, βρισκόμαστε στο πρώην νεκροταφείο των αδικοχαμένων Θεσσαλονικέων Εβραίων συμπολιτών που με σπουδή περισσή ξεπάτωσαν οι αρχές της τότε εποχής. Σήμερα, επίσης, εγκαινιάζουμε αυτό το μνημείο που ήταν από καιρό οφειλόμενο.

Κάλλιο αργά παρά ποτέ! Ούτως ή άλλως η αργοπορία των 72 χρόνων δεν σημαίνει ότι εάν το μνημείο είχε γίνει το ‘45 ή όποτε άλλοτε η απώλεια, η φρίκη και το πένθος θα ήταν μικρότερα.

Πέρσι τον Μάρτιο έλεγα σε ομιλία μου στο Γαλλικό Ινστιτούτο: «η ανάμνηση της εξόντωσης, το πένθος για τους χαμένους Εβραίους μας υπενθυμίζει επίσης διαρκώς ότι η ενσυναίσθηση μας κάνει εξίσου ανθρώπους. Δεν μπορούμε ποτέ να μπούμε στη θέση του άλλου, του Εβραίου συμπολίτη μας. Αλλά αν θέλουμε να λεγόμαστε άνθρωποι αξίζει τουλάχιστον να προσπαθήσουμε να φανταστούμε τον πόνο και την οδύνη του».

Αν λοιπόν για εμάς, τους Θεσσαλονικείς μη Εβραίους, είναι τελικά αδύνατο να φανταστούμε τον πόνο των δικών μας Εβραίων, ίσως έχει έρθει επιτέλους η στιγμή να ψελλίσουμε ότι και για τους Εβραίους συμπολίτες μας είναι πλέον αδύνατο να φανταστούν την ντροπή μας. Η πόλη της Θεσσαλονίκης άργησε αδικαιολόγητα πολύ να σπάσει τη σιωπή της και να αρχίσει να μνημονεύει την πιο ζοφερή στιγμή της ιστορίας της. Σήμερα όμως μπορεί να λέει ότι ντρέπεται για αυτή την άδικη και ένοχη σιωπή. Ντρέπεται για όσους δοσίλογους Θεσσαλονικείς συνεργάστηκαν με τους κατακτητές, για όσους γείτονες καταχράστηκαν περιουσίες, για όσους πρόδωσαν εκείνους που προσπάθησαν να διαφύγουν. Κυρίως, ντρέπεται για τις αρχές της πόλης: για το δήμαρχο και το Γενικό Διοικητή που συμφώνησαν

Phoca PDF

αδιαμαρτύρητα να καταστρέψουν οι εργάτες του δήμου εν μία νυκτί 500 χρόνια μνήμης, και να μετατρέψουν το μεγαλύτερο εβραϊκό νεκροταφείο της Ευρώπης σε έναν κρανίου τόπο. Ντρέπεται για τον έφορο της αρχαιολογικής υπηρεσίας που «εξεπλάγη» όταν το 1946 η εβραϊκή κοινότητα διαμαρτυρήθηκε για τη χρήση των επιτύμβιων πλακών ως οικοδομικού υλικού για την ανοικοδόμηση του ναού του Αγίου Δημητρίου. Και ντρέπεται για εκείνους τους πρυτάνεις που μετά τον πόλεμο έχτισαν την πανεπιστημιούπολη δίπλα και πάνω στα κατεστραμμένα μνήματα χωρίς να στήσουν μια αναθηματική πλάκα. Δεν έχει νόημα να απολογούμαστε εμείς σήμερα για τις πράξεις τους –η ευθύνη ούτε συλλογική είναι, ούτε και μεταβιβάζεται. Αναγνωρίζουμε ωστόσο ότι οι θεσμοί που εκπροσωπούμε (αλλά και αποδεχόμαστε να μας εκπροσωπούν), δεν γεννήθηκαν χτες. Έχουν από πίσω τους μια ιστορία, είναι φορείς μνήμης με συνέχεια στο χρόνο.

Αναγνωρίζουμε δηλαδή ότι η απώλεια των 56.000 Εβραίων Θεσσαλονικέων είναι απώλεια για όλους μας –Χριστιανούς, Εβραίους και Μουσουλμάνους, άθεους και αγνωστικιστές. Είναι απώλεια για εκείνους που έζησαν αλλά και για όλους εκείνους που θα ζήσουν εδώ μετά από εμάς. Το Ολοκαύτωμα δεν σφράγισε μόνο το παρελθόν της πόλης μας, αλλά έκανε κάτι χειρότερο: της έκλεψε το μέλλον. Ποιος αμφιβάλλει ότι μια Θεσσαλονίκη μητέρα-πατρίδα μιας ανθούσας και κοσμοπολίτικης εβραϊκής κοινότητας θα ήταν μια άλλη πόλη;

Επειδή λοιπόν η απώλεια είναι τελικά δική μας, η μνήμη του Ολοκαυτώματος δεν αφορά μόνο την εβραϊκή κοινότητα αλλά όλους εμάς. Μας αφορά ως Θεσσαλονικείς, ως Έλληνες και Ευρωπαίους. Αποκαθιστά τους δεσμούς μας με την πόλη και συμβάλει στην ανθρωπιά μας».

Με την έννοια αυτή χαιρετίζουμε σήμερα την απόφαση των προηγούμενων πρυτανικών αρχών να δώσει την άδεια να γίνει το μνημείο αυτό".

???????:

- ΔΕΙΤΕ εδώ το ρεπορτάζ και όλο το υλικό από την τελετή αποκαλυπτηρίων του Μνημείου

Phoca PDF